

**การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม
สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21**

THE DEVELOPMENT MODEL LEARNING MANAGEMENT PROGRESSIVE LEARNING
APPROACH FOR VOCATIONAL LEARNERS IN THE 21ST CENTURY

ปาณิสรา จ่างจิตร์¹
Panissara Jangjit¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับชั้นปวส.1 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แผนกวิชาเทคนิคเครื่องกล แผนกวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายจำนวนทั้งสิ้น 80 คน การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลของการศึกษาความพึงพอใจ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม และด้านความรู้ความเข้าใจการนำไปใช้ ผลปรากฏว่ามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.54$)

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้พัฒนาการนิยม ศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

Bankhai technical college Institute of vocational education eastern region

Panissara Jangjit , tumkabnid@gmail.com

Abstract

This research is the development of learning management Progressive learning for vocational learners in the 21st century. The pattern of developmental popularity sample group High Vocational students .Department of Business Computing Department of Mechanical Engineering Department of Mechatronics and Robotics Industrial Technical Department Bankhai Technical College, a total of 80 students, purposive sampling. One of the tools used as an assessment was the satisfaction assessment form of learning management, the Progressive Learning model. The results of the satisfaction study in all four areas consisted of academic aspect, teacher aspect. instructor in terms of teaching methods and activities of learning disability Progressive Learning and cognitive and applied The results showed that overall satisfaction was at the highest level. at the mean level ($\bar{X} = 4.55, SD = 0.54$)

keyword : model learning management Progressive Learning 21stcentury Bankhai Teachnical college

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตและทำงานในระบบสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญโดยสรุปไว้ว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัวครูเพื่อศิษย์ต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เหมือนการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 20 หรือ 19 จะเห็นได้ว่าโลกมีความเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูก็ต้องเปลี่ยนแปลงต้องคิดเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอนเช่นกัน

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายเปิดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในรูปแบบทวิภาคี 100% เพื่อผลิตนักเรียนนักศึกษาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ในการจัดการเรียนการสอนนั้นเน้นผู้เรียน

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

Bankhai technical college Institute of vocational education eastern region

Panissara Jangjit , tumkabnid@gmail.com

ให้มีสมรรถนะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทางด้านภาษาและเทคโนโลยี ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน การเรียนรู้จึงไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ครูจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมและเสริมแรงเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่ไม่หยุดนิ่งนั่นคือหลักการและปรัชญาของจอห์น ดิวอี้ กิจกรรมแบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) ต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายใต้านิยามของปรัชญาพัฒนาการนิยมอย่างแท้จริง โดยกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ล้วนมุ่งให้ความสำคัญต่อตัวบุคคล ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น การศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจึง เน้นการให้เรียนรู้วิธีเรียน วิธีแสวงหาความรู้ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์มีทักษะในการแสวงหาความรู้และใช้ความรู้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเองในทุกช่วงของชีวิต ซึ่งจุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายใต้านิยามของปรัชญาพัฒนาการนิยม ก็คือ การปลูกฝังนิสัยและทักษะในการเรียนรู้ให้แก่บุคคล ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกโอกาส (ดร. ชูเกียรติ ลิสุวรรณ์ ,2543)

จากการศึกษารูปแบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) ครูผู้สอนจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมกับการเรียนในห้องเรียนโดยให้นักศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมในเว็บไซต์การเรียนออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยไซเบอร์ เสริมทักษะให้นักศึกษาทั้งทางด้านภาษาและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาสมรรถนะนักเรียนนักศึกษาให้พร้อมกับความเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 ตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อมในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักศึกษาระดับชั้นปวส.1 ประจำปีการศึกษา 1/2565 จำนวน 80 คน วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับชั้นปวส.1 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แผนกวิชาเทคนิคเครื่องกล แผนกวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายจำนวนทั้งสิ้น 80 คน การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

Bankhai technical college Institute of vocational education eastern region

Panissara Jangjit , tumkabnid@gmail.com

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม 1 ชุด ดังนี้ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมสำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมสำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยทำการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาที่ 1/2565 จำนวนทั้งสิ้น 18 สัปดาห์ ตลอดระยะเวลาที่ทำการจัดการเรียนการสอน ได้ทำหน้าที่ครูผู้สอนที่สอดแทรก เนื้อหาการเรียนรู้เพื่อเป็นการสอนเสริมเพิ่มเติมทักษะเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการพัฒนาด้านภาษาต่างประเทศตามช่องทางออนไลน์ต่างๆ เช่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, Thaimooc, Chulamoooc เป็นต้น เก็บข้อมูลของใบวุฒิบัตรผ่านการอบรมของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง เดือนละ 2 ใบ โดยให้ส่งข้อมูลผ่าน google Classroom

2. ขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมสำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.1 สัปดาห์ 1-10 ของการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนได้ทำหน้าที่เป็นโค้ชในการแนะนำช่องทางการเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการพัฒนาด้านภาษาต่างประเทศ ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานออนไลน์

2.2 สัปดาห์ 11-16 ของการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนได้ทำหน้าที่เป็นโค้ชในการแนะนำช่องทางการเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการพัฒนาด้านภาษาต่างประเทศ ของ III-olc.net

2.3 สัปดาห์ 17-18 ของการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างส่งใบวุฒิบัตร ผ่านระบบ google classroom

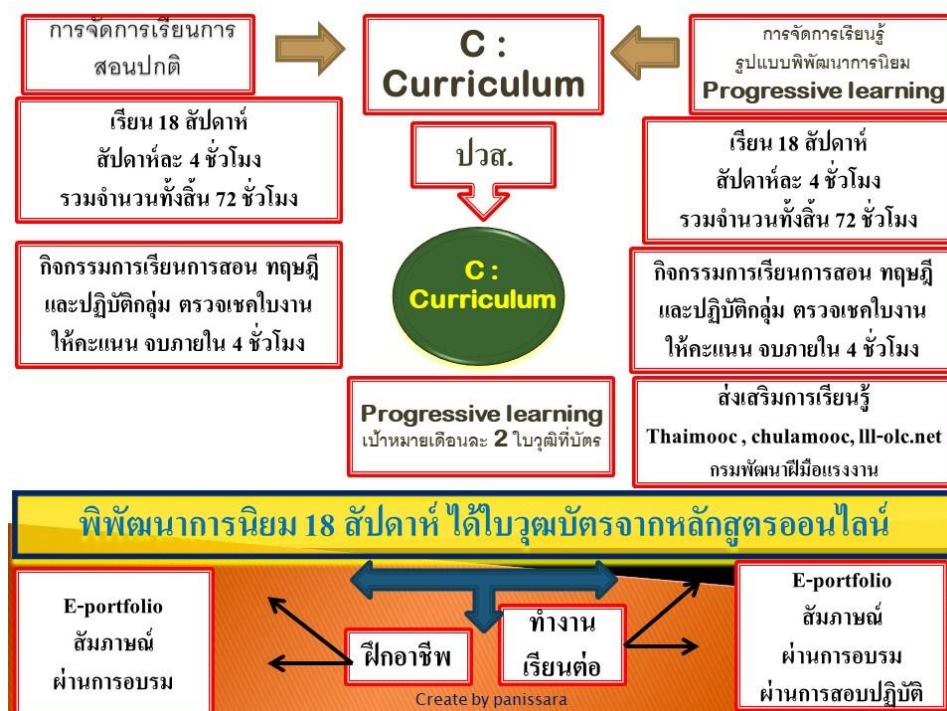
2.4 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น นักศึกษาระดับชั้น ปวส.1 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แผนกวิชาเทคนิคเครื่องกล แผนกวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ แผนกวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายจำนวนทั้งสิ้น 80 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ ด้วยการลงรหัสคำตอบในแต่ละข้อ ให้เป็นตัวเลขประจำแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วกรอกลงในแบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (general coding form) ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติ SPSS

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังแสดงภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning)

สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากภาพ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 การจัดเรียนรู้แบบไม่หยุดนิ่ง ครูผู้สอนสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาการเรียนรู้ทางด้านต่างๆ ในรูปแบบออนไลน์ เช่น เว็บไซต์มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย thaimooc เว็บไซต์การเรียนรู้ออนไลน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์การเรียนรู้ตลอดชีวิต longlifelearning และเว็บไซต์ของกรมพัฒนาฝีมือออนไลน์ โดยครูผู้สอนตั้งเป้าหมายไว้เดือนละ 2 หลักสูตร

ผลของการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลของการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ผลการวิเคราะห์		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	SD	
1. ด้านวิชาการ	4.63	0.53	มากที่สุด
2. ด้านครูผู้สอน	4.34	0.54	มาก
3. ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบพัฒนาการนิยมนิยม	4.78	0.53	มากที่สุด
4. ด้านความรู้ความเข้าใจการนำไปใช้	4.46	0.51	มาก
รวม	4.55	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลของการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มนักศึกษาที่ของกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมนิยม (Progressive Learning) สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมนิยม (Progressive Learning) และด้านความรู้ความเข้าใจการนำไปใช้ผลปรากฏว่ามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.54$)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หลักสูตรเสริมที่ได้เรียนรู้ ควรเพิ่มรายวิชาหลักสูตรที่ตรงกับสาขาผู้เรียน
2. การเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะควรมีครูอยู่ร่วมด้วย
3. ระยะเวลาควรยาวนาน ในการเรียนรู้ เพราะบางหลักสูตรมีหลายบทและมีแบบฝึกหัดท้ายบท

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยฉบับนี้ เป็นงานวิจัย รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมนิยม (Progressive Learning) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการนิยมนิยม (Progressive Learning) และหาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้รูปแบบพัฒนาการนิยมนิยม (Progressive Learning) งานวิจัยฉบับนี้เป็นเอกสารทางวิชาการที่แสดงถึงกระบวนการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนระบบทวิวุฒิของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยให้มีทักษะ ความชำนาญ ทางด้านภาษาและเทคโนโลยี เพื่อตอบรับการตลาดแรงงานและเตรียมกำลังคนสู่ภาคอุตสาหกรรม งานวิจัยฉบับนี้เกิดขึ้นได้โดยได้รับการสนับสนุนจากท่านผู้อำนวยการประทีป จุฬาลักษณ์ ท่านรองผู้อำนวยการกัลยา หาญสินี หัวหน้าแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจอาจารย์เกษณีย์ แก่กล้าและผศ.ดร ดวงกมล บุญธิมา ดร.คมสรณ์ ภูทอง ปรีกษาด้านงานวิจัย

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

Bankhai technical college Institute of vocational education eastern region

Panissara Jangjit , tumkabnid@gmail.com

ผู้สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาและทฤษฎีด้านพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) อาจารย์ธงชัย พิลาดิษฐ์ ที่ปรึกษาด้านภาษาอังกฤษและบิดา มารดาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านนักศึกษาทุกคนที่ได้เรียน ในรูปแบบพัฒนาการนิยม (Progressive Learning) ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนข้อมูลงานวิจัย รวมถึงพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจเสมอมา

เอกสารอ้างอิง

เฉลิมลาภ ทองอาจ.(2544). *การจัดการศึกษาตามปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressive Education)*.

Website <https://www.kroobannok.com/54487>

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. การใช้ SPSS เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล.

Website <http://www.watpon.com/spss/>

บุญชม ศรีสะอาด.(2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ :

มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์วงศ์.

สุทธิวรรณ ตันตรจนาวงศ์.(2560). *ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช

Website <https://sites.google.com/site/watnhrmmpakhti3canghwad/home>

ชูเกียรติ ลิสุวรรณ.(2543). *นโยบายส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของประเทศไทย*. สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี. นุชนาถ สุนทรพงษ์. แนวคิด

เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต. http://km.ru.ac.th/hrd/Journal/vol_1No_1/nutchanart_1